

KARL FREDRIK

VÅRKÄNSLOR OCH TRÄDGÅRDSMAGI

KARL FREDRIK GUSTAFSSON

FOTO: GABRIELLA DAHLMAN • FORM: IDA MAGNTORN

BONNIER FAKTA

A photograph of a house with a corrugated metal roof and a dormer window. The house is surrounded by a garden with a greenhouse, various plants, and a fence. The text "Vårbruk på Ekfaholm" is overlaid on the image in a white, cursive font.

Vårbruk på Ekfaholm

INNEHÅLL

Förord 15

DEL 1

FÖR VÅR 16

Orangeriet 20

Geofyter 22

Vinterkvist och knopp 26

Trädgårdsmästaren lyfter fram
– januari 28

Tidiga vårens smörgåsbord 30

Vintergäck 34

Snödroppar 38

Tankar om Vårkänslor 44

Vad är Trädgårdsmagi? 46

Mimosa 50

Julros 54

Pärlhyacint 58

Våiris 62

Krokus 64

Löklasagne 68

Trädgårdsmästaren lyfter fram
– februari 70

Vintersticklingar 72

Fikon 73

Vinbär 74

Pelargon 76

Frösådd 80

Blomsterfakir 82

Vårfint i olivhuset 86

Glasrabarber 90

Tulpankavalkad 94

Krans av vårens snödroppar 100

DEL 2

VÅREN I SITT ESSE 104

Vilda tulpaner 106

Trädgårdsmästaren lyfter fram
– mars 108

Drömmarnas trädgård 116

Tulpanfavoriter 118

Tankar om skönhetsens förfall 122

Om blommor 124

Skapa med blommor 128

Renässansbukett 130

Narcisser 132

Trädgårdsrapport 138

Tomathuset 140

Stora rabatten 142

Narcissbukett 146

En dag att minnas 152

Trädgårdsmästaren lyfter fram
– april 154

Hyacinter 158

Fritillior 164

Stucken bukett 170

Löjtnantshjärta 196

Liljekonvalj 198

Backsippa 200

Lungört 202

Cirkelformad förgätmigejkrans 204

Vitsippor 208

Krukträdgård 216

Syrenernas tid 220

Försommarkänning 228

Växtregister 234

DEL 3

VÅR SOM GÅR MOT SOMMAR 172

Mellan hägg och syren 174

Perennrabatt 178

Vårens mjuka gång 180

Vårkänslorna spirar 184

Frodig lökäng 186

Hundtandslilja 188

Trädgårdsmästaren lyfter fram
– maj 190

Bukettanemon 194

F Ö R O R D

Där under snön, under det fuktiga lagret av förmultnande löv förbereder sig de första snödropparna för att ta sats och skjuta upp som vårspiror ur marken. Allt börjar med längtan och drömmar, sedan naken och kall jord med de första vårblommorna likt glädjepiller.

Våren tuffar på för att nå sitt mål, ett lyckorus av färger, dofter, vårkänslor och trädgårdsmagi infinner sig. När allt är som bäst, när allt står i sin fulla blom likt en färgexplosion, då blir allt mättat och börjar sakta övergå i något lugnare och ljuvare. Inte lika hysteriskt.

Den här boken beskriver Österlens fem vårmånader, januari till maj, i tre kapitel. *Förvår*, *Våren i sitt esse* och *Vår som går mot sommar*. Det är snart två år sedan min första bok kom ut, *Karl Fredrik – Mitt blomsterår på Österlen*. Den boken omfamnade ni och har lovordat sedan dess, tusen tack! Nu hoppas jag att ni ska finna vårglädje, inspiration och nya kunskaper i den här boken, likt en ask fylld av blommande vårpraliner.

Njut av bilderna, fångas av texterna och känn hur din vårlängtan tar för sig. Begreppen vårkänslor och trädgårdsmagi med dess innebörd är självklara delar av mitt blomster- och trädgårdsliv. Hoppas det blir så för dig också. Från de första trevande snödropparna till de maffiga syrenerna hoppas jag kunna ta med dig på en vårlig blomsterresa på Österlen. Jag vet att det är lite orättvist att vi i sydligaste Skåne har fem vårmånader, men misströsta inte, det kommer alltid en vår.

Eder blomsterälskande trädgårdsvän
Karl Fredrik

PS. Den uppmärksamme lägger säkert märke till att jag valt att blanda svenska och latinska namn. Jag har skrivit det som ligger mig närmast på tungspetsen, och behållit det spontana som ett poetiskt värde.

Del 1

FÖRVÅR

LÖSKJUT, SOVANDE KNOPPAR SOM
VAKNAR, ORANGERIHÄNG OCH FRÖTIDER

FÖRVÅR

– tiden mellan vinter och vår –

DET ÄR BÖRJAN av januari och förvåren är redan här, den kom tidigt i år. Snödroppar, fågelsång, vintergäck, takdropp och en värmande sol som inger hopp och sakta väcker det sovande till liv.

Förvåren är en bonusårstid som bara finns i de allra mest gynnsamma delarna av vårt avlånga trädgårdsland. Som många av er redan vet, så är jag uppväxt i Örebro i Mellansverige, en plats där snödroppar i januari var otänkbart annat än drivna i kruka från blomsterbutiken. Det finns mycket bra med Örebro, men de blåsiga, hala, slaskiga, blaskiga och råa vintrarna saknar jag inte.

Tacka vet jag Österlen och Skåne, visst blåser det här också, men vi har ju oftast gröna engelska vintrar med tidig vårblooming som gör att man blir på bra humör. Den här tiden på året märks våra geografiska skillnader som allra mest. När forsythians knoppar släpper sina höljen och vecklar ut sina kronblad i södern, ligger snön meterhög i Norrland.

Ibland drömmer jag om snörika gnistrande vintrar, men oftast undrar jag varför inte alla flyttar till Skåne. Jag är så tacksam över att få bo och verka i Skåne och på vackra Österlen.

Våren är längtans tid, vi har allt det fina och vackra framför oss, det finns ett lugn över den tanken. Jag blir lugn när jag får titta julrosorna djupt i ögonen, känna snödropparnas söta doft och samtidigt veta att allt bara kommer bli ännu härligare. Att ha en lång vår framför sig, fem månader med värkänslor och trädgårdsmagi känns lyxigt, förväntansfullt och betryggande.

*Ljuset som
återtar dagen.*

Ju längre våren kommer desto närmare kryper också en lätt ångestfylld känsla, det är ju så mycket som ska göras och så mycket som ska hända om våren! Men vad händer om man släpper alla måsten? Jo, vårkänslorna kommer ändå och naturen sköter trädgårdsmagin!

Ljuset som återtar dagen, den fuktiga jorden som ger kraft, dofterna som förför, blommorna som förtrollar. Bleka toner som uppfattas som starka oljefärger. En längtan, en samlad kraft, det är vårkänslor och trädgårdsmagi! Som att vara nykär!

ORANGERIET

– en plats för själen där säsongen blir längre och möjligheterna fler –

Det sprakar i järnkaminen som har anor från 1900-talets början och är dansktillverkad, närmare bestämt från Köpenhamn. Den lilla trädgårds-snäckan högst upp på kaminen, bidrar till en humoristisk elegans och personligen tycker jag att just denna kamin passar extra bra i vårt orangeri. Det allra bästa med att ha ett orangeri är att säsongen blir så mycket längre, både på våren och under hösten.

*Mimosadoften sprider sig i orangeriet,
likt doften av nyutslagna mimosaträd i Provence.*

